

Orologii cu profunde semnificații istorice

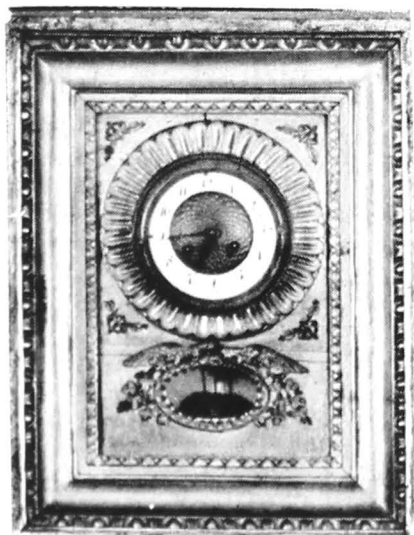
În sala ceasurilor personalităților istorice a secției „Ceasul de-a lungul vremii”, din cadrul Muzeului de istorie și arheologie Ploiești, există numeroase expozate a căror valoare sporește odată cu semnificația lor.

În cele ce urmează vom prezenta ceasornicele folosite de poeți, diplomați, istorici, muncitori înaintați și bravi luptători, rămași legendari în istoria poporului român.

Printre fruntașii revoluției de la 1848 din Țara Românească, se evidențiază și figura omului politic, economist și scriitor **Ion Gbica** (1816—1897) de la care există în muzeu trusa-călimară cu ceas. Pe un postament masiv din marmură neagră se află două călimări din cristal cu montiura în stil „Empire”, iar în mijlocul lor, încadrat, ceasul în același stil. Pe un cadran sobru cu cifre romane și astăzi se pot vedea acele fine minutare ce măsurau timpul.

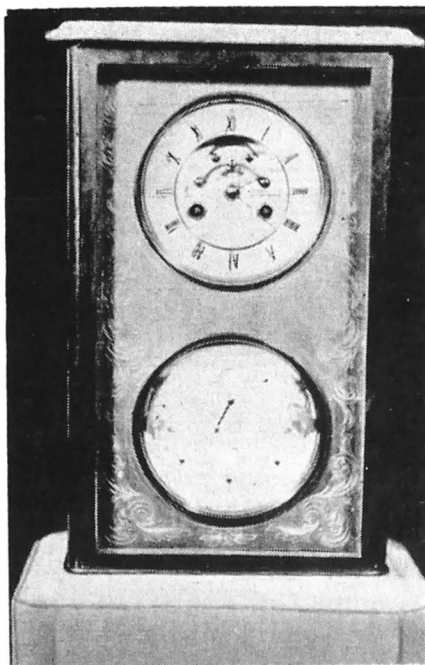
O personalitate, de data aceasta ploieșteană, ce s-a afirmat în revoluția de la 1848, a fost luptătorul democrat **C. T. Grigorescu** — al cărui ceas de buzunar lucrat în aur, cu monogramă pe un capac, îmbogățește tezaurul muzeului. Întors cu cheița, ceasul funcționează și astăzi perfect, iar la o simplă apăsare pe drucărul cea-

Pendul de perete stil vienez din conacul lui V. BOERESCU

sornicului capacul din fața cadranelui se deschide indicind ora, minutele, secunde.

O piesă de mobilier cu valoare istorică și artistică, rămasă din familie, este ceasul pendul de perete ce a aparținut umanistului **Vasile Boerescu** (1830—1883). Acest pendul se afla în posesia familiei prof. dr. Maria Iancu Jianu din București. Ea îl avea de la soțul ei, prof. dr. Iancu Jianu, care îl moștenise de la socrul său, Dumitru Popescu, cumpărătorul conacului lui V. Boerescu din comuna Malu, jud. Ialomița, unde, adesea, aveau întâlniri pașoptiști.

Pendul astronomic folosit în cancelaria domnitorului Al. I. CUZA

Ceasul este de factură vieneză, prevăzut cu gong ce marca orele fixe și jumătățile de oră. Cadranel este cizelat artistic cu motive florale și nervuri semi-geometrice în bronz. Cadranel, cu ornamentațiile respective, este aplicat pe un suport de lemn ce are forma unor raze solare. Carcasa ceasului este dreptunghiulară cu rame suprapuse, ornamentate artistic, iar în dreptul penduliței se afla un orificiu prin care se puteau vedea forma și oscilațiile pendului.

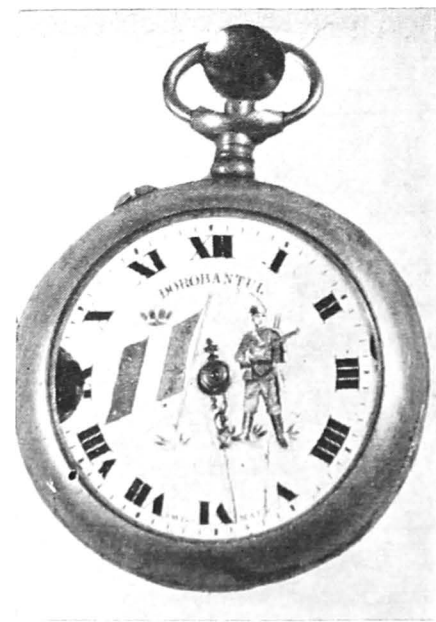
Ceasul de palat al domnitorului **Al. Ioan Cuza** domină sala ornicelor istorice. Pendul monumental astronomic este de factură franceză și are un mers silențios.

Momentul unirii de la 1859 este evocat și printr-un ceas de buzunar special pe care îl considerăm unicat și pe care-l putem admira și astăzi într-o vitrină din sala orologiilor istorice. Lucrat în Anglia, la Liverpool, o comandă specială, ceasornicul are carcasa din argint cu trei capace. Are diametrul de 43 mm, grosimea de

Ceas stil „Baroc” folosit în cancelaria marelui diplomat și istoric M. KOGĂLNICEANU

10 mm și greutatea de 55 g, mecanism sistem anker cu 15 rubine, iar întoarcerea arcului și potrivirea minutarelor se execută cu ajutorul unei cheițe prin cel de-al doilea capac din spate, având două orificii în acest scop. Cadranel este lucrat în email alb scris cu cifre romane, trasat din minut în minut, cu secundar mic excentric. Primul capac de protecție al cadranelui are în centru o coroană și, sub ea, două mâini strinse, simbolizând înfrățirea între

lucrată în email color, reprezentându-l pe Napoleon Bonaparte într-o campanie militară, în timp ce ajută personal la reglarea tirului unui tun. Mecanismul are rubine originale, sistem anker, iar întoarcerea arcului și potrivirea minutarelor se execută cu cheia prinsă de ceas cu un lanț tot din aur.

Ceasul de birou al lui **Mihail Kogălniceanu** este lucrat din bronz masiv, are o greutate de 3,250 kg, înălțime de 37 cm și un diam. de 14 cm. Este ornamentat în stil „Baroc” și are pe calota carcasei doi amorași, ce denotă maniera de lucru a atelierelor de orologerie din apusul Europei, de la sfârșitul sec. XVIII și

poartă imaginea unui dorobanț cu steagul tricolor într-o mână și cu pușca în cealaltă. Pe unele cadrane întilnim un dorobanț cu trompeta dind semnalul începerii asaltului, sau vestind victoria.

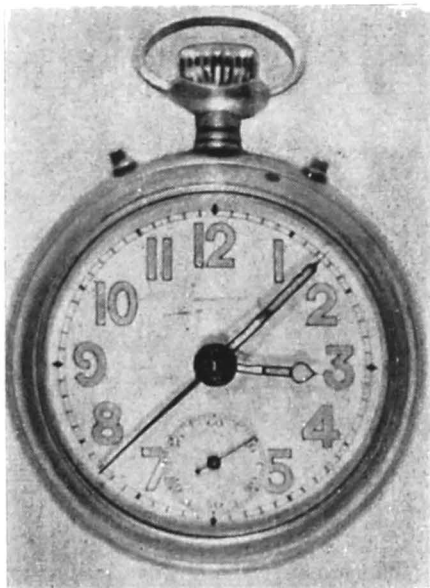
Campania marilor înclășări din anul 1917, unde armata noastră s-a acoperit de glorie, este evocată prin ceasuri folosite la bordul avioanelor, ceasuri cu inscripții originale ca de pildă: IASSY-1917, sau ceasul de buzunar din aur ce a aparținut generalului **Al. Avereseu**.

Mai menționăm și unele ceasuri de buzunar cu sonerie folosite de militari în primul război mondial,

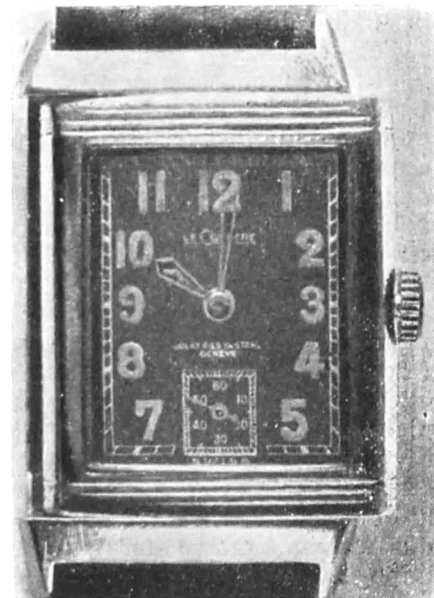
Ceasornicul „DOROBANȚUL” dedicat războiului de independență (1877) folosit de armata română în campania din 1917

moldoveni și munteni, sub același domnitor. Pe capacul din spatele mecanismului sînt imprimate: stema Moldovei (Capul de bour) și stema Țării Românești (Vulturul) sub o singură coroană, simbolizînd unirea celor două principate.

Un alt ceas aparținînd lui **Vasile Alecsandri** este lucrat artistic: are trei capace din aur 18 karate, pe unul din ele fiind o scenă

Ceas de buzunar prevăzut cu sonerie, întrebuințat de trupele române în campania din 1917

*Ceasul de mîna ce a aparținut marelui diplomat român **N. TITULESCU**. Pe cadran: Le Coultre. Prototipul mărcii Patek-Philipp*

începutul sec. XIX. Cadranel ceasului este lucrat dintr-un material sticlos pe fond negru și scris cu cifre romane de culoare aurie. Suportul ceasului — o placă de formă pătrată, sprijinită pe patru labe de leu. Mecanismul funcționează pe principiul sistemului cilindric prevăzut cu dispozitiv de întoarcere cu cheia prin cadranul ceasului, asigurîndu-i funcționalitatea neîntreruptă pe o perioadă de 8 zile.

În continuare menționăm ceasul de buzunar al lui **Peneș Cureanu** (Constantin Țurcanu), purtat pe fronturile din 1877 și 1917.

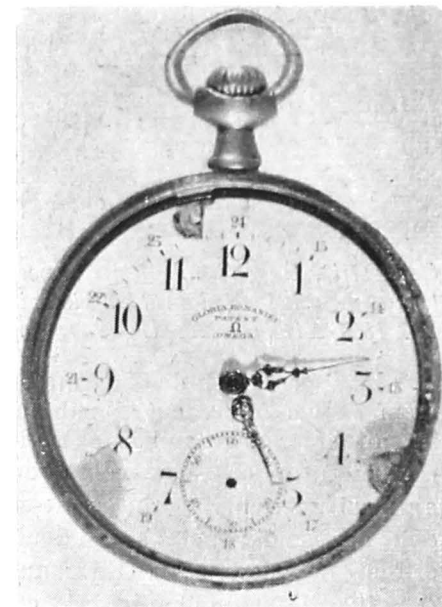
Alte ceasuri sînt dedicate în întregime istoricului act de la 1877 Este vorba de ceasul „Dorobanțul”. Cadranel acestor ceasuri

care serveau ca mici deșteptătoare pe timpul nopții în tranșeele de luptă.

Un alt ceas de buzunar folosit în campania de la 1917 de către trupele române a fost ceasornicul de buzunar cu marca „Omega”, dedicat memoriei și ecoului războiului pentru independența poporului român (1877), ce avea pe cadran imprimat: „Glorie României”.

La loc de cinste se află și ceasul de mîna a lui **Nicolae Titulescu**, un ceas de aur, cu mecanism asigurat de o foarte bună marcă: Patek-Philipp.

— DUMITRU NEDELEA

Ceas „GLORIA ROMANIEI” — Omega — dedicat războiului de independență (1877), întrebuințat în campania din 1917 de către armata română